

Σχεδιάγραμμα Διδασκαλίας Μαθήματος

ΓΕΝΙΚΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦΦ 154		
ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λογιοσύνη και Λογοτεχνία του Ελληνικού Διαφωτισμού (1720-1820)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με το φαινόμενο του Ελληνικού Διαφωτισμού και η κατανόησή του στο πλαίσιο της ιστορίας και της ιστορίας των ιδεών.</p> <p>Αναλυτικότερα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος αυτού οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να κατανοούν την πολυστρωματικότητα του φαινομένου. - Να γνωρίζουν βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία για τους βασικούς εκπροσώπους του Ελληνικού Διαφωτισμού. - Να διαθέτουν στοιχειώδη βιβλιογραφική ενημέρωση. - Να κατανοούν τις ιδεολογικές προεκτάσεις και την ιστορικότητα των κειμένων. - Να κατανοούν τη σύνδεση της λογιοσύνης και των κειμένων με τα αιτήματα περί Ελληνικού Γένους και Έθνους. - Να εξοικειωθούν με το φαινόμενο της πολιτισμικής μεταφοράς και με τη σύνδεση του Ελληνικού Διαφωτισμού με τον Ευρωπαϊκό. - Να αποκτήσουν ικανότητα ανάλυσης των κειμένων.
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:</i></p> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p>

πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Φιλοσοφία, ιδεολογία Ελληνικού Διαφωτισμού, αιτήματα Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού.
2. Φαναριώτικο πολιτισμικό παράδειγμα (ιστορία, γραμματεία)
3. Αδαμάντιος Κοραΐς, κοραϊκοί.
4. Ο ρόλος του εντύπου στη διάδοση των ιδεών.
5. Γλωσσικό ζήτημα (1780-1820), εκπαιδευτικά αιτήματα.
6. Ο ρόλος των λογοτεχνικών κειμένων (μεταφράσεις, ποίηση, θέατρο) και ανάλυση ενδεικτικών κειμένων.
7. Προσπάθειες ιστοριογράφησης της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Κανόνες, κατασκευή εθνικής λογοτεχνίας.
8. Διαμόρφωση εθνικής συνείδησης μέσω της λογοτεχνίας

ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

- I. Εισαγωγικά
- II. Αλλαγές νοοτροπιών στην ελληνική κοινωνία, είσοδος ιδεών Διαφωτισμού, ο ρόλος του εντύπου, κοινωνιολογία του βιβλίου.
- III. Φαναριώτες (1714-1801), Α: πολιτική, πολιτισμός (Ν. Μαυροκορδάτος, «αυλική λογοτεχνία», Κ. Δαπόντες, Π. Κοδρικάς, Κ. Μάνος)
- IV. Αδ. Κοραΐς, κοραϊκοί, Λόγιος Ερμής.
- V. Επαναστατικές τάσεις (Ρήγας, Γάλλοι στα Επτάνησα) και αντιστάσεις (κληρικός αντιδιαφωτισμός, αντιστάσεις Κοραή), διαμόρφωση εθνικής συνείδησης
- VI. Γλωσσικό ζήτημα, εθνική συνείδηση και λογοτεχνία Α' (αρχαϊστές, μέση οδός)
- VII. Γλωσσικό ζήτημα, εθνική συνείδηση και λογοτεχνία Β' (δημοτικιστές, συγκρούσεις Ψαλίδα-Δούκα, Κοραή-Κοδρικά κλπ)
- VIII. Ο ρόλος της λογοτεχνίας, Α' (μεταφράσεις Βολταίρου, θεατρικές μεταφράσεις, φαναριώτικα στιχουργήματα)
- IX. Ο ρόλος της λογοτεχνίας, Β' (θούριοι, επαναστατικά άσματα, σχετική αυταξία ποίησης με Χριστόπουλο και Βηλαρά)
- X. Πρόσληψη παλαιότερης λογοτεχνίας / Προσπάθειες ιστοριογράφησης και κανονικοποίησης της παλαιότερης νεοελληνικής γραμματείας (1720-1800)
- XI. Πρόσληψη παλαιότερης λογοτεχνίας / Προσπάθειες ιστοριογράφησης και κανονικοποίησης της παλαιότερης νεοελληνικής γραμματείας (1800-1821)
- XII. Η λογοτεχνία στην υπηρεσία της λογιολογίας. Σύνοψη, σχηματοποίηση (Φαναριώτες, Κοραΐς, Δημοτικιστές και εθνικά αιτήματα)
- XIII. Επιλογικά

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Προβολή ψηφιοποιημένων διαφανειών Χρήση Power-point Επικοινωνία μέσω e-mail</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td>63</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td>Τελική γραπτή εξέταση</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>125</td> </tr> </table>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων	20	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	63													Τελική γραπτή εξέταση	3	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων	20																							
Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	63																							
Τελική γραπτή εξέταση	3																							
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τρίωρη Γραπτή Εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Η εξέταση γίνεται με ρωτήσεις σύντομης απάντησης και με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου. Η εξέταση περιλαμβάνει: -εξακρίβωση της εμπέδωσης γνώσεων -κριτική ανασύνθεση πληροφοριών</p>																							

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Κ. Θ. Δημαράς, <i>Νεοελληνικός Διαφωτισμός</i>, Αθήνα (Ερμής), ά έκδ. 1977   -Κ. Θ. Δημαράς, <i>Ιστορικά Φροντίσματα Β΄</i>. <i>Αδαμάντιος Κοραής</i>, Αθήνα (Πορεία) 1996   -Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, <i>Νεοελληνικός Διαφωτισμός</i>, Αθήνα (ΜΙΕΤ), ά έκδ.1996   -Άλκης Αγγέλου, <i>Των Φώτων. Όψεις του Νεοελληνικού Διαφωτισμού</i>, Αθήνα (Ερμής), ά έκδ. 1988.   - Άλκης Αγγέλου, <i>Των Φώτων Β΄</i>. <i>Όψεις του Νεοελληνικού Διαφωτισμού</i>, Αθήνα (ΜΙΕΤ), 1999.   Peter Gay, <i>Το Κόμμα της Ανθρωπότητας. Θέσεις για τον Γαλλικό Διαφωτισμό</i>, μτφρ. Θεοχάρης Αναγνωστόπουλος, Αθήνα (Θύραθεν) 2009.</p>
